

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 388966
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (84 Adet, 146 Sayfa)

7/62643
G.K.152

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT BAKAN'IN
TBMM 7/62643 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORU VE CEVAPLARI**

SORULAR

Bloomberg haber ajansının muhabiri Kit Chellel'in Londra'daki 3 TESCO geri dönüşüm kutusuna 3 adet GPS (uydu tabanlı radyonavigasyon sistemi) cihazı yerleştirerek başlattığı araştırmanın sonunda atık kutularından birinin 3 bin 200 kilometre uzaktaki ülkemize, Adana'ya, geldiği haberi yayımlandıktan sonra Türkiye ve dünya kamuoyunda önemli bir tartışma başlamıştır. 2018 yılından beri gündeme getirdiğimiz, fikrî takibini hiç bırakmadığımız ithal plastik/çöp konusu bu haberden sonra kamuoyunda daha da fazla gündem olmuştur. Konuyla ilgili, "7 ekibimiz sahada. Bütün bölge tarandı. Yeni bir döküm tespit etmedik. Görüntülere ilişkin de incelemeler yapılmış, görüntülerin yeni olmadığı anlaşılmış, o alanda herhangi bir tehlikeli atığa sahada rastlanmamıştır. Haber ve haberin içeriğinde yer alan tüm bilgiler tamamen asılsızdır ve gerçeği yansıtmamaktadır" açıklamasını yaptınız. Buna göre:

- 1) Görüntülere ilişkin yapıldığı ifade edilen incelemeler nerede, ne zaman-hangi tarihte, kimler tarafından yapılmıştır?
- 2) Yapıldığını ve toksik etki bulmadığımızı iddia ettiğiniz incelemenin/araştırmanın yöntemi nedir?
- 3) Yapıldığını iddia ettiğiniz söz konusu araştırmanın bulgularının detayı nedir?
- 4) Açıklamanızda "yeni bir döküm" tespit edilmediğini söylemiştir. Konu "yeni çöp dökümünün" olup olmadığı mıdır? Yoksa Çukurova'nın nasıl dünyanın çöplüğünün olması mıdır? Buna dair açıklamanız nedir?
- 5) Bugüne kadar söz konusu bölgeye dökülen çöplerle ilgili Bakanlık kaç kez denetim yapmıştır?
- 6) Bakanlık bugüne kadar bu bölgeye dökülen çöplerin kimler tarafından döküldüğünün tespitine dair bir denetim yapmış mıdır? Yapıldıysa bu denetimler sonucunda bu bölgeye bu çöpleri dökülenler tespit edilmiş midir? Edildiyse çöpleri buraya dökülenler kimlerdir? Haklarında hangi cezai işlemler uygulanmıştır?
- 7) Bakanlık bugüne kadar bu bölgeye dökülen çöplerin kimler tarafından döküldüğünün

CEVAPLAR:

1 "İngiltere'den getirilen tehlikeli atıkların Adana'da geri dönüşüm tesisi olmayan bir bölgede ortaya çıktığı" yönünde basına yansıyan haberlere istinaden Bakanlığımızca bölgede inceleme ve denetim işlemleri gerçekleştirilmiş ve İncirlik-Yenidam-Karahan-Kuyumcular Mahallerinde yer alan Damgalı Höyüğü, Çimento Yolu, TD-8 Drenaj Kanalı, İsimsiz yol, Rüzgarlı Tepe Yolu ve Tapan Tepe Yolu mevkiilerindeki lokasyonlardan numuneler alınarak toprak analizleri yapılmıştır.

Ayrıca, 31/03/2022- 02/04/2022 tarihlerinde de yine bölgede denetlemeler yapılmış, bu denetlemeler boyunca 7 denetim ekibi tarafından bütün bölgeler taranmış ve herhangi bir döküm tespit edilmemiş, haberlerde yer alan görüntüler incelenmiş ve yeni olmadığı anlaşılmıştır. Geri dönüşüm tesisi olmadığı iddia edilen alanın, dönüşüm firmalarının bulunduğu bir sanayi sitesi olduğu tespit edilmiş ve söz konusu alanda herhangi bir tehlikeli atığa rastlanmamıştır. Analizlerde çevre ve insan sağlığı açısından tehlike yaratacak hiçbir parametre tespit edilmemiş olup, bu kapsamda; haber ve haberin içeriğinde yer alan bilgilerin asılsız olduğu anlaşılmıştır.

2- Bakanlığımızca bölgede inceleme ve denetim işlemleri gerçekleştirilmiş ve 'Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik'in 'EK-2 Kirlilik Gösterge Parametreleri Listesi, Potansiyel Toprak Kirletici Faaliyetler ve Faaliyete Özel Kirlilik Gösterge Parametreleri-Tablo 1.Kirlilik Gösterge Parametreleri Listesi' kapsamında Bakanlığımız tarafından çevresel analizler yapılmıştır.

3- Denetlemeler boyunca atık döküm yapıldığı iddia edilen bütün bölge taranmış, herhangi bir döküm tespit edilmemiş, herhangi bir tehlikeli atığa rastlanmamış ve analizlerde çevre ve insan sağlığı açısından tehlike yaratacak hiçbir parametre tespit edilmemiştir. Söz konusu atık dökümü yapıldığı iddia edilen lokasyonlara ilişkin konum ve koordinat bilgilerine yönetmelik kapsamında yapılan analiz parametrelerinin sonuçlarına ve jenerik sınır değerlerine Bakanlığımız <https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-dairesi-baskanligi-i-85474> web adresinden ulaşılabilmektedir.

5- Adana İlinde sadece son 2 yıl içerisinde toplamda 4.218 denetim yapılmış olup, bu denetimlerden 1.212 adedi atık konulu çevre denetimi gerçekleştirilmiştir.

6- 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan diğer meri mevzuat hükümleri uyarınca, gerek geri kazanım faaliyeti kapsamında atık ithalat izni verilen atık işleme tesisleri, gerekse de Toplama Ayırma Belgesi kapsamında yurtiçinden atık toplayarak toplama-ayırma ve/veya geri kazanım faaliyeti gösteren tüm tesisler, sınır gümrük idarelerinin bulunduğu 17 İldeki 27 ihtisas gümrük kontrol noktasında incelemeler başta olmak üzere, bu atıkların ülkeye girişinden itibaren yurtiçinde toplanmasından taşınmasına ve geri kazanımından prosesin kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan bakiye atıkların bertarafına kadar olan tüm süreçte, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzde görevli denetim personelleri tarafından sürekli olarak denetlenmektedir.

Adana İlinde atıkların yakıldığı ve yol kenarlarına döküldüğüne ilişkin yabancı ve yerel basında yer alan haberler ile Bakanlığımıza ulaşan ihbar ve şikâyetlere istinaden, bölgede faaliyet gösteren toplama ayırma ve tehlikesiz atık geri kazanım tesisleri ile atık toplayan araçlara ilişkin Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz ekiplerince gerekli takip ve inceleme işlemleri gerçekleştirilmiş olup, 133 atık geri kazanımı tesisinden 27 adet tesisin Çevre Mevzuatına aykırı olarak Çevre İzin ve Lisansı olmaksızın faaliyet gösterdiği ve bazı şahısların atıkları Mevzuata aykırı olarak topladığı, taşıdığı ve bertaraf ettiği tespit edilmiş ve 2017 yılından itibaren bu güne kadar toplamda 9.557.288 Türk Lirası idari para cezası uygulanarak Lisanssız faaliyet gösterdiği tespit edilen 27 adet tesis hakkında faaliyetten men kararı alınarak kapatma işlemleri yapılmış, ayrıca atık döküğü tespit edilen ilgili şahsa Türk Ceza Kanununun 181 nci Maddesi "*Çevreyi Kasten Kirletmek*" suçuna istinaden Cumhuriyet Savcılığına müteaddit zamanlarda suç duyurularında bulunulmuştur. Söz konusu bölgede Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından denetim, takip ve inceleme işlemleri devam etmektedir.

7- ALO 181, BİMER, CİMER, Çevre İhbar Hattı gibi iletişim kanallarıyla ve dilekçeler ile Bakanlığımıza ve İl Müdürlüğümüze iletilen tüm şikâyetler ihbar niteliğinde kabul edilerek, değerlendirmeye alınmakta ve şikâyete konu olay yerinde kontroller gerçekleştirilerek, takip işlemleri yapılmaktadır. Ayrıca, birleşik denetim planları ve ani denetimler kapsamında da gerekli kontroller yapılmakta olup, bu kapsamda tüm Türkiye genelinde Çevre Mevzuatı gereğince gerekli denetim ve incelemeler gerçekleştirilmektedir.